

УКРАЇНСЬКА АСОЦІАЦІЯ
ВИКЛАДАЧІВ ЗАРУБІЖНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Ю. І. Ковбасенко

ЗАРУБІЖНА
ЛІТЕРАТУРА
ЕПОХИ ПРОСВІТНИЦТВА

Навчальний посібник

Київ – 2016

УДК 82 (1-87).09 (078)
ББК 83. 3 (0) 5я 78

Рекомендовано
Президентською Радою УАВЗЛ
(протокол № 2 від 15.04.2016)

Схвалено кафедрою світової літератури
Інституту філології КУБГ
(протокол № 3 від 02.11.2016)

Ковбасенко Ю. І.

Зарубіжна література епохи Просвітництва : навч. посіб. /
Ковбасенко Ю. І. — Київ: РВВ УАВЗЛ, 2016. — 160 с.

ISBN 966-7701-17-4

У навчальному посібнику містяться матеріали, необхідні для успішного опанування студентами навчальної дисципліни “Історія зарубіжної літератури” (епоха Просвітництва). Зокрема, виокремлено провідні ідеї європейського Просвітництва, а також специфіка їхнього втілення в художній літературі. Крім того, у прикінцевих розділах запропоновано орієнтовну тематику та плани семінарських занять, а також питання для поточного та/або підсумкового контролю студентів.

Для студентів, магістрантів, аспірантів, науковців-філологів, а також усіх, хто цікавиться вершинними досягненнями світового письменства.

ББК 83. 3 (0) 5я 78

ISBN 966-7701-17-4

© Ковбасенко Ю. І., 2016
© Українська асоціація
викладачів зарубіжної
літератури, 2016

З М І С Т

Розділ I. ПРОСВІТНИЦТВО ЯК ДОБА ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІДЕОЛОГІЇ ТА КУЛЬТУРИ

Вступ. Просвітництво, основні ідейно-естетичні домінанти епохи	5
§ 1. Комплекс ідей просвітителів і його втілення в художній літературі	8
§ 2. Діяльність енциклопедистів	12
§ 3. Головні літературні напрями: реалізм, класицизм, сентименталізм. Література рококо. Виникнення нових літературних жанрів	17

Розділ II. ІЗ АНГЛІЙСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ

§ 1. Життєвий і творчий шлях Генрі Філдінга	19
§ 2. Англійський роман XVIII століття. Жанрові особливості роману “Історія Тома Джонса, знайди”	28
§ 3. Ідеологія Просвітництва (антитеза образів Тома і Блайфіла)	32

Розділ III. ІЗ ФРАНЦУЗЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ

§ 1. Життєвий і творчий шлях Вольтера (Франсуа Марі Аруе)	45
§ 2. Ідейний зміст і художня структура філософської повісті “Простак”	51

Розділ III. ІЗ НІМЕЦЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ

§ 3. Особливості німецької літератури доби Просвітництва. “Буря і натиск” як літературний рух	62
§ 4. Й. В. Гете — видатний німецький і європейський письменник і просвітитель	74
§ 5. Трагедія “Фауст” — вершина творчості поета і один із найвидатніших творів всесвітньої літератури. Історія створення, композиція та проблематика	84
§ 6. Шіллер — видатний німецький поет, виразник просвітницьких ідей свободи і справедливості, бунту особистості проти філістерського суспільства. Шіллер і рух “Буря і натиск”	101
§ 7. Поетизація в народній драмі “Вільгельм Телль” боротьби за національну незалежність і свободу особистості. Особливості драматичного конфлікту в творі	134
Плани семінарських занять	152
Питання для моніторингу	157